

Priemonių rinkinys

AKTYVINIMO ĮRANKIAI

Q&A

KLAUSIMŲ-ATSAKYMŲ KORTELĖS
SKIRTOS SUAUGUSIESIEMS,
TURINTIEMS ASS, JŲ ŠEIMOMS IR SU
JAIS DIRBANTIEMS SPECIALISTAMS.
JOSE APTARIAMI DAŽNIAUSIAI
PASITAIKANTYS SU ASS IR UŽIMTUMU
SUSIJĘ RŪPESČIAI BEI IŠŠŪKIAI.

ŠIĄ PRIEMONĘ SUDARO 7 KORTELĖS,
KURIOSE PATEIKIAMAS AKTUALUS
KLAUSIMAS SU IŠSAMIU ATSAKYMU.
KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI APIMA
TOKIAS TEMAS KAIP INTEGRACIJA,
IŠŠŪKIAI, KLIŪTYS ĮSIDARBINANT,
BENDRAVIMAS, DARBO VIETOS
PRITAIKYMAS, ĮDARBINIMAS IR
KLIŪTYS, SU KURIOMIS SUSIDURIA
ASS TURINTYS ASMENYS DARBO
VIETOJE.

Q&A

#1 INTEGRACIJA

Klausimas

Kaip darbdaviai gali užtikrinti sėkmingą autistiškų darbuotojų integraciją į komandą?

Atsakymas

Švieskite komandos narius: Suteikite neuroįvairovės mokymus kolegoms, kad jie suprastų ASS ir galėtų palaikyti įtraukias praktikas.

Aiškus bendravimas: Naudokite tiesioginę, struktūruotą komunikaciją, vengdami neaiškumų, ir pateikite aiškas užduočių ir lūkesčių instrukcijas.

Pritaikyta parama: Paskirkite užduotis, atitinkančias asmens stiprybes, ir siūlykite lankstumą vaidmenyse, kad jie atitiktų unikalų darbuotojo profilį.

Skatinkite socialinę įtrauktį: Sudarykite galimybes komandiniam darbui ir socialiniams bendravimams, gerbdami autistiškų darbuotojų pageidavimus ir ribas.

Grįžtamasis ryšys ir pritaikymas: Reguliariai vertinkite darbo aplinką ir atlikite reikalingus pakeitimus, kad pagerintumėte integraciją ir produktyvumą.

Palaikanti ir ugdoma komanda yra svarbiausia, kad būtų puoselėjamas priklausymo jausmas ir autistiški darbuotojai galėtų tobulėti.

Q&A

#2 IŠŠŪKIAI

Klausimas

Su kokiais iššūkiais autistiški asmenys gali susidurti darbo rinkoje ir kaip įmonės gali juos spręsti?

Atsakymas

Iššūkiai: Su kolegomis trūksta supratimo, kas gali sukelti socialinę izoliaciją arba nesusipratimus.
Stereotipų sukeliama klaidingi lūkesčiai dėl gebėjimų.
Sunkumai valdant stresą ir jautrumą aplinkos dirgikliams reikalaujančiose darbo aplinkose.

Sprendimai:

Informavimo kampanijos: Švieskite darbuotojus kovojant su stereotipais ir skatinti empatiją.

Emocinė parama: Užtikrinkite galimybę naudotis palaikančių supervisorių paslaugomis ir suteikite streso valdymo išteklių.

Darbo aplinkos pritaikymas: Siūlykite sensorines priemones (pvz., triukšmą slopinančias ausines) ir sukurkite ramias erdves.

Darbo vietos pritaikymas: Suderinkite užduotis pagal asmens stiprybes ir aiškiai apibrėžkite darbo pareigas.

Šios strategijos padeda sumažinti kliūtis ir sukurti aplinką, kurioje autistiški darbuotojai gali tobulėti.

Q&A

#3 KLIŪTYS, TRUKDANČIOS ĮSIDARBINTI

Klausimas

Su kokiomis pagrindinėmis kliūtimis susiduria autistiški suaugusieji, siekdami gauti prasmingo užimtumo galimybes, ir kokios iniciatyvos galėtų būti įgyvendintos siekiant pagerinti jų integraciją į darbo rinką?

Atsakymas

Autistiški asmenys susiduria su didelėmis kliūtimis įsidarbinti, įskaitant visuomenės stigmą, pritaikytų paramos paslaugų trūkumą ir neišsiaiškintą pašalpų politiką (kaip pastebėta tokiose šalyse kaip Graikija, Estija, Lietuva, Bulgarija, Vokietija, Ispanija ir Portugalija).

Siekiant didinti jų įtrauktį, galima įgyvendinti visapusišką politiką ir iniciatyvas, pavyzdžiui, darbdavių švietimo programas, individualizuotas darbo konsultacijas ir aiškesnes politikos sistemas, kad autistiškiems asmenims būtų teikiama prasminga parama ir pagerėtų jų įsidarbinimo rezultatai.

Q&A

#4 KOMUNIKACIJA

Klausimas

Į kokius veiksnius reikėtų atsižvelgti bendraujant su autistiškais asmenimis, kad nesukeltumėte jiems diskomforto?

Atsakymas

Bendraujant su autistiškais žmonėmis svarbu vartoti aiškią ir tiesioginę kalbą, vengti metaforų ar sarkazmo, kurie gali sukelti painiavą.

Taip pat labai svarbu paistyti jų sensorinių poreikių ir užtikrinti ramią pokalbio aplinką. Svarbu suteikti jiems papildomo laiko apdoroti informaciją ir atsakyti, nespaudžiant jų, kad sumažintumėte stresą.

Be to, svarbu nereikalauti akių kontakto, nes kai kuriems autistiškiems žmonėms tai gali būti nemalonu. Prisitaikymas prie asmens bendravimo pageidavimų, ar tai būtų žodinis, ar rašytinis, gali padėti jiems jaustis patogiau ir labiau supstam, skatindamas pagarbią ir efektyvią sąveiką.

Infografika: Svarbu kalbėti aiškiai ir tiesiogiai, vengti metaforų ir sarkazmo. Sukurkite ramią aplinką, skirkite daugiau laiko apdoroti ir atsakyti, gerbkite jų jutiminius ir bendravimo pageidavimus, pavyzdžiui, venkite akių kontakto, jei jis nemalonus. Ši praktika padeda sumažinti stresą ir palengvina veiksmingesnį ir pagarbesnį bendravimą.

Q&A

#5 KLIŪTYS IEŠKANT DARBO

Klausimas

Su kokiomis kliūtimis susiduria autistiški asmenys, ieškodami darbo, ir kaip jas įveikti?

Atsakymas

Jie dažnai susiduria su įvairiomis kliūtimis įsidarbinimo procese, įskaitant socialinio bendravimo sunkumus, sensorinį jautrumą ir prisitaikymą prie tradicinių įdarbinimo procesų, kuriuose teikiama pirmenybė socialiniams įgūdžiams, o ne techniniams gebėjimams.

Kad įveiktų šias kliūtis, darbdaviai gali taikyti įtraukiasias įdarbinimo praktikas, pavyzdžiui, pateikti aiškius ir glaustus darbo aprašymus, leisti alternatyvius pokalbio formatus (pvz., įgūdžių vertinimus arba rašytinius pokalbius) ir teikti aiškų grįžtamąjį ryšį viso įdarbinimo proceso metu.

Darbdaviai taip pat turėtų apsvarstyti pagrįstų sąlygų pritaikymą, pavyzdžiui, lankstų darbo grafiką, ramią darbo aplinką ir instrukcijų teikimą keliais formatais (pvz., raštu ir žodžiu).

Įtraukios darbovietės kultūros kūrimas per mokymus ir informuotumą gali padėti sumažinti stigmą ir skatinti palankią aplinką.

Q&A

#6 DARBO VIETOS PRITAIKYMAS

Klausimas

Kaip įmonės gali suderinti poreikį pritaikyti darbo vietą autistiškiems darbuotojams ir išlaikyti produktyvumą bei efektyvumą?

Kokia geriausia praktika, užtikrinant, kad šios priemonės būtų įgyvendinamos veiksmingai, nesutrikdant komandos dinamikos ar darbo eigos?

Atsakymas

Suprasti poreikius: Įvertinkite individualius poreikius ir įtraukite darbuotojus į pritaikymo procesą.

Įgyvendinkite praktines pritaikymo priemones: Suteikite ramias darbo vietas, lankstų darbo grafiką ir reikalingas pagalbines priemones.

Aiškiai bendrauti: Nustatykite aiškius lūkesčius ir reguliariai teikite grįžtamąjį ryšį.

Skatinkite įtrauktį: Švieskite darbuotojus apie neuroįvairovę ir skatinkite komandinį darbą.

Stebėkite ir koreguokite: Reguliariai peržiūrėkite pritaikymo veiksmingumą ir, jei reikia, koreguokite.

Q&A

#7 ĮDARBINIMAS

Klausimas

Kokių veiksmų galima imtis, kad įdarbinimo procesas būtų prieinamesnis autistiškiems kandidatams?

Atsakymas

Iš anksto pateikite interviu klausimus. Tai suteikia kandidatams laiko pasiruošti ir sumažina nerimą.

Pasiūlykite alternatyvius bendravimo būdus. Leiskite kandidatams pateikti atsakymus raštu arba naudotis pagalbinėmis technologijomis.

Sukurkite jutimams palankią aplinką. Sumažinkite trukdžius ir užtikrinkite, kad pokalbio erdvė būtų patogi.

Sutelkite dėmesį į įgūdžius ir potencialą. Kandidatus vertinkite pagal jų įgūdžius ir kvalifikaciją, o ne gebėjimą užmegzti akių kontaktą ar įsitraukti į pokalbį.

Pateikite aiškias instrukcijas ir lūkesčius. Padėkite kandidatams suprasti įdarbinimo procesą ir ko iš jų tikimasi.